

ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՀՀ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀՀ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԸՆԴՈՒՆԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ

(առ 01.04.2013թ.)

Սույն ուղեցույցը ներառում է ՀՀ օրենքների եւ այլ իրավական ակտերի վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի ընդունած որոշումների մասին տեղեկատվություն, մասնավորապես.

- քննության առնված ՀՀ օրենքները եւ այլ իրավական ակտերը՝ ըստ այբբենական հերթականության.
- իրավական ակտի դրույթները՝ ըստ հոդվածների թվագրման հերթականության.
- սահմանադրական դատարանի որոշման համապատասխան կետերը՝ ըստ որոշման մեջ առկա համարակալման.
- սահմանադրական դատարանի որոշման ամսաթիվը:

Ուղեցույցը հնարավորություն կտա համառոտ եւ դասակարգված տեղեկատվություն ստանալ կոնկրետ իրավական ակտի (դրա տարբեր դրույթների) մասին սահմանադրական դատարանի կողմից ընդունված բոլոր որոշումների վերաբերյալ: Ուղեցույցը նաեւ օգտակար կարող է լինել ինչպես իրավաստեղծ, այնպես էլ իրավակիրառ գործունեության մեջ ներգրավված անձանց, ՀՀ սահմանադրական դատարան դիմող սուբյեկտների, հանրության լայն շրջանակի համար:

Սույն ուղեցույցը կազմել է ՀՀ սահմանադրական դատարանի անդամ Արեւիկ Պետրոսյանը:

N	ՏՏ օրենքները եւ այլ իրավական ակտերը	Իրավական ակտի դրույթը	ՄԳ որոշումը	ՄԳ որոշման ամսաթիվը
1.	«Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 20.02.2002թ.)	12 եւ 14-րդ հոդվածներ	<p>1. «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՏՏ օրենքի 12-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՏՏ օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ «Պարզամավորը կարող է դուրս գալ խմբակցությունից՝ այդ մասին գրավոր փեղյակ պահելով համապատասխան խմբակցության ղեկավարին» դրույթը քվեաթերթիկներում որպես ընտրական ցուցակի թեկնածուներ չնշված պարզամավորների առնչությամբ այնքանով, որքանով նպաստում է Ազգային ժողովում ժողովրդի ազատ կամաարտահայտմամբ ձեւավորված քաղաքական հավասարակշռության փոփոխությանը, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 1-ին, 2-րդ եւ 7-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	30 հունիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 810
		35-րդ հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի վերջին նախադասություններ, 49-րդ հոդվածի «ե» կետ, 112-րդ հոդվածի 2-րդ կետ, 4-րդ կետի վերջին նախադասություն եւ	<p>1. ՏՏ Սահմանադրության 27 հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ մասերին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՏՏ օրենքի 35 հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի վերջին նախադասություններում, 112 հոդվածի 2-րդ կետով, 4-րդ կետի վերջին նախադասությամբ եւ 5-րդ կետով նախատեսված դրույթները:</p> <p>2. ՏՏ Սահմանադրության 62 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՏՏ օրենքի 49 հոդվածի «ե» կետով նախատեսված դրույթը:</p>	16 փետրվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 678

		5-րդ կետ		
2.	<p>«Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.12.1995թ.)</p>	<p>22-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մասեր</p>	<p>1. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի երկրորդ մասը, համաձայն որի «Նասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի համարժեք փոխհատուցման չափը սահմանվում է ՆՏ կառավարության որոշմամբ՝ հիմնվելով ՆՏ կառավարության եւ օրարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականափրոջ միջեւ բանակցությունների արդյունքի եւ օրարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականափրոջ գրավոր համաձայնության վրա», համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի երրորդ մասը, համաձայն որի «Եթե անշարժ գույքի սեփականատերը համաձայն չէ ՆՏ կառավարության կողմից գույքի օրարման կամ փոխհատուցման չափի հետ, ապա ՆՏ կառավարությունը անշարժ գույքի օրարումը կարող է իրականացնել միայն դատական կարգով», չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 8 եւ 28 հոդվածներին:</p> <p>Անձի սեփականությունը՝ ՆՏ Սահմանադրության 28 հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված հիմքերով կարող է օրարվել, իսկ նրա համաձայնության բացակայության դեպքում պետության կողմից սեփականության իրավունքը դադարեցվել միայն կոնկրետ անշարժ գույքի վերաբերյալ օրենք ընդունելու միջոցով, որում կհիմնավորվի օրարման բացառիկ կարեւորությունն ու նշանակությունը եւ կնշվի, թե օրարվող անշարժ գույքը հասարակության եւ պետության որ կարիքների բավարարմանն է ուղղվելու:</p>	<p>27 փետրվարի 1998 թվականի ՍԴՈ - 92</p>

			<p>Օրենքը միաժամանակ կառավարությանը կպարտավորեցնի, համապարասխան ֆինանսաբնութսական հաշվարկի հիման վրա, շուկայական գների հաշվառմամբ, կառավարության եւ օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականափրոջ միջեւ բանակցությունների արդյունքի եւ վերջինիս գրավոր համաձայնության հիման վրա սահմանել փոխհարուցման չափը, որը սեփականափրոջ կողմից ենթակա է դաբական վիճարկման:</p> <p>3. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՆ օրենքի 22 հոդվածի չորրորդ մասը, համաձայն որի «Մինչեւ դաբարանի որոշման օրինական ուժի մեջ մտնելը հասարակության եւ պետության կարիքների համար օտարման ենթակա անշարժ գույքի սեփականաբերը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ անշարժ գույքին վնաս հասցնելուց», <i>չի համապարասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 8, 28 եւ 44 հոդվածներին:</p> <p>4. «Անշարժ գույքի մասին» ՆՆ օրենքի 22 հոդվածի հինգերորդ մասը, համաձայն որի «Նասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի օտարման ընթացակարգը սահմանում է ՆՆ կառավարությունը՝ ելնելով սույն հոդվածի դրույթներից», <i>չի համապարասխանում</i> ՆՆ Սահմանադրության 8 եւ 28 հոդվածներին:</p> <p>ՆՆ կառավարությունը չի կարող հասարակության եւ պետության կարիքների համար անշարժ գույքի օտարման այնպիսի ընթացակարգ սահմանել, որը նրան կլիագորինման անշարժ գույքի օտարման իրավունք:</p>	
--	--	--	--	--

3.	«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.05.1997թ.)	2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՆՏ օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 780
4.	«Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 07.05.2002թ.)	10-րդ հոդվածի 3-րդ կետը	1. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 10 հոդվածի 3-րդ կետը սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	26 մայիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 804
		13-րդ հոդված և 11-րդ հոդվածի 6-րդ կետը	1. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 13-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	4 հոկտեմբերի 2011 թվականի ՄԴՈ - 990
5.	«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.04.1996թ.)	71-րդ հոդվածի 8-րդ կետը և 93-րդ հոդվածի 4-րդ կետը	1. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 71 հոդվածի 8-րդ կետի նախապայմաններ սահմանող՝ «... նա չի մասնակցել ժողովին կամ այդ որոշման դեմ է քվեարկել» դրույթը չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 38 և 39 հոդվածներին: 2. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 93 հոդվածի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	13 նոյեմբերի 1998 թվականի ՄԴՈ - 138
6.	«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.09.2001թ.)	56, 57 և 58-րդ հոդվածներ	1. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 56-րդ հոդվածը սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	13 հուլիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 903

			2. «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՆՏ օրենքի 57 եւ 58-րդ հոդվածների սահմանադրականությունը որոշելու մասով գործի վարույթը կարճել:	
7.	«Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 28.12.1998թ.)	7 եւ 19-րդ հոդվածներ	1. «Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենքի 7 հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. «Բնապահպանական եւ բնօգտագործման վճարների մասին» ՆՏ օրենքի 19 հոդվածը՝ ՍԴՈ-753 եւ սույն որոշումների մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 816
8.	«Դատախազության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 22.02.2007թ.)	55-րդ հոդվածի 13-րդ մասի առաջին նախադասություն	1. «Դատախազության մասին» ՆՏ օրենքի 55-րդ հոդվածի 13-րդ մասի առաջին նախադասությամբ ամրագրված դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	4 մայիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 881
9.	«Դատական ծառայության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 07.07.2006թ.)	14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 4-րդ կետ	1. «Դատական ծառայության մասին» ՆՏ օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 4-րդ կետը՝ հաշվի առնելով սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումները , նկատի ունենալով, որ նման իրավակարգավորումը հեղափոխում է իրավաչափ նպատակ՝ նպաստելու դատավորի անկախությանը և գործունեության արդյունավետությանը, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 հոկտեմբերի 2011 թվականի ՍԴՈ - 996
10.	«Դատավորի կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՆՏ օրենք	1-ին հոդված (18 հոդվածի նոր խմբագրություն)	1. 2004 թվականի մարտի 31-ին ընդունված՝ «Դատավորի կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին հոդվածով (18 հոդվածի նոր խմբագրություն) նախատեսված դրույթը, համաձայն	20 սեպտեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 647

	(ընդունվել է 31.03.2004թ.)		որի՝ կենսաթոշակի ամենամսյա հավելավճարի որոշման համար հիմք է ընդունվում դաբալորի գբաղեցրած վերջին պաշտոնի համար սահմանված պաշտոնային դրույքաչափի, այլ ոչ թե աշխատավարձի, 75 փոկուսը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 94 հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	
11.	«Զինձառայողների եւ նրանց ընդհանրանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.10.1998թ.)	6 եւ 8-րդ հոդվածներ	1. «Զինձառայողների եւ նրանց ընդհանրանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՆՏ օրենքի 6-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. «Զինձառայողների եւ նրանց ընդհանրանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՆՏ օրենքի 8-րդ հոդվածը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակության մասով, որով սահմանափակվում է անձի իրավունքը կենսաթոշակը նշանակելուց հետո կատարել վերընդհանրություն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 եւ 83.5-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	10 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 865
12.	«Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների եւ ինքնակամ գբաղեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 26.12.2002թ.)	8-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. .... «Ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների եւ ինքնակամ գբաղեցված հողամասերի իրավական կարգավիճակի մասին» ՆՏ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասով գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դաբարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:	4 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 747
13.	«Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենք	78-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 3-րդ մասի 3-րդ	1. «Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենքի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 42-րդ	29 նոյեմբերի 2011 թվականի

	(ընդունվել է 03.04.2002թ.)	պարբերություն	<p>հոդվածի 4-րդ մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենքի 78-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ պարբերությունը, սույն որոշման հիման վրա «Իրավական ակտերի մասին» ՆՏ օրենքի 78-րդ հոդվածի 2-րդ մասի ուժը կորցնելու պայմաններում, համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	ՄԴՈ - 1000
14.	«Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 03.07.2002թ.)	31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ եւ 3-րդ կետեր	<p>1. «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի 31 հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ եւ 3-րդ կետերի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 28 հոդվածի 2-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով Սահմանադրության 28 հոդվածի 2-րդ մասին եւ 43 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված փվյալ ակտի 31 հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի այն դրույթը, համաձայն որի՝ «Կուսակցությունը ենթակա է լուծարման, եթե Ազգային ժողովի իրար հաջորդող ցանկացած երկու ընտրություններում համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին չի մասնակցել»:</p> <p>3. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով Սահմանադրության 31 հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ «Կուսակցությունների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված փվյալ ակտի 31 հոդվածի 4-րդ մասի այն դրույթը, համա-</p>	22 դեկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 669

			ձայն որի՝ «Կուսակցության դափական կարգով լուծարումից հետո մնացած գույքը փոխանցվում է Նայասարանի Նանրապետությանը»:	
15.	«Նամաներում հայտարարելու մասին» ՆՆ ԱԺ որոշում (ընդունվել է 19.06.2009թ.)	8-րդ կետի 2-րդ ենթակետ	1. «ՆՆ վճռաբեկ դատարանի դիմումների հիման վրա՝ «Նամաներում հայտարարելու մասին» ՆՆ Ազգային ժողովի 2009 թվականի հունիսի 19-ի որոշման 8-րդ կետի 2-րդ ենթակետի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	19 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 921
16.	ՆՆ աշխատանքային օրենսգիրք (ընդունվել է 09.11.2004թ.)	14-րդ հոդված	<p>1. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 14-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 14-րդ եւ 102-րդ հոդվածների, ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 1-ին հոդվածի 4-րդ մասի, 298-րդ հոդվածի 1-ին մասի, ինչպես նաեւ ՆՆ սրանձնած միջազգային պարավորությունների համադրված վերլուծությունից բխում է, որ ՆՆ աշխատանքային օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի <u>սահմանադրաիրավական բովանդակությունը</u> սույն գործի շրջանակներում այդ նորմի կիրառման պահին չի բացառել աշխատանքային պայմանագրի բացակայության պայմաններում, սակայն համապատասխան ապացույցների առկայության դեպքում աշխատողի՝ իր փաստացի կատարած աշխատանքի դիմաց համարժեք հատուցում սրանալու իրավունքի դափական պաշտպանության հնարավորությունը:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 64-րդ հոդվածի 9.1-րդ կետի համաձայն՝ քաղաքացի Գալուստ Ծիրինյանի գործով ընդունված վերջնական դափա-</p>	18 հուլիսի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1038

			կան ակտը նոր հանգամանքների հիմքով օրենքով սահմանված կարգով ենթակա է վերանայման:	
		73-րդ հոդված էւ 75-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՏՏ Սահմանադրության 32 հոդվածի 3-րդ մասին էւ 43 հոդվածին հսկաստդ էւ անվավեր ճանաչել ՏՏ աշխատանքային օրենսգրքի 73 հոդվածում էւ 75 հոդվածի 3-րդ մասում ամրագրված դրույթները՝ այնքանով, որքանով գործադուլի իրավունքը պայմանավորում են միայն կոլեկտիվ պայմանագրի կնքման հետ կապված կոլեկտիվ վեճը չուժվելու հանգամանքով էւ արգելափակում են գործադուլի իրավունքը նոր հանգամանքներում՝ նաեւ «...այն պարավորություններին ենթարկվելու պայմանով, որոնք կարող են ծագել նախօրոք կնքված կոլեկտիվ համաձայնագրերից»:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՏՏ Սահմանադրության 32 հոդվածի 3-րդ մասին էւ 43 հոդվածին հսկաստդ էւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՏՏ աշխատանքային օրենսգրքի վիճարկվող դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված փվյալ ակտի 60 հոդվածի 2-րդ մասի վերջին պարբերության՝ «...իսկ գործադուլ կազմակերպելն արգելվում է» դրույթը:</p>	7 փետրվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 677
		113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետ էւ 113-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՏՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի առաջին մասի 3-րդ կետը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՏՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի երրորդ մասը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p>	1 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 891

	<p>113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետը և 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը</p>	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113 հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետը՝ այնքանով, որքանով չի երաշխավորում հավասար և ոչ խտրական իրավապայմանագրային հարաբերություններ աշխատողի և գործատուի միջև, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1. և 32 հոդվածներին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 114 հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը՝ «բացառությամբ այն դեպքերի, երբ աշխատողը ձեռք է բերել ծերության կենսաթոշակ ստանալու իրավունք կամ ստանում է այդ կենսաթոշակը» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1. և 32 հոդվածներին հակասող և անվավեր:</p>	<p>24 փետրվարի 2009 թվականի ՍԴՈ - 792</p>
	<p>113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետը և 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը</p>	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետը, 114-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը՝ հաշվի առնելով ՆՏ սահմանադրական դատարանի՝ սույն որոշման մեջ արտահայտած իրավական դիրքորոշումները, համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>11 հոկտեմբերի 2011 թվականի ՍԴՈ - 991</p>
	<p>221-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետը</p>	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի երկրորդ մասի 3-րդ կետը՝ «...ինչպես նաև կամայականություն դրսևորելը» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1, 3, 14.1-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p>	<p>15 հունիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 896</p>
	<p>265-րդ հոդվածի 2-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ աշխատանքային օրենսգրքի 265-րդ հոդվածի երկրորդ մասը՝ առաջին նախադասության «կամ այլ» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին հոդվածի, 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի և 32-րդ հոդվածի պահանջներին հակասող</p>	<p>7 հուլիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 902</p>

			<i>ևւ անվավեր:</i>	
17.	ՏՏ դատական օրենսգիրք (ընդունվել է 21.02.2007թ.)	13-րդ հոդվածի 6-րդ կետ	6. ՏՏ դատական օրենսգրքի 13 հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ՏՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765
		14-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՏՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 3-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակության շրջանակներում, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 3 հոդվածի 2-րդ մասի, 18 հոդվածի 1-ին մասի, 55 հոդվածի 11-րդ մասի եւ 95 հոդվածի պահանջներին հսկասող ևւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՏՏ Սահմանադրությանը հսկասող ևւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՏՏ դատական օրենսգրքի 14 հոդվածի 5-րդ մասը:</p> <p>3. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, նկատի ունենալով, որ դատական համակարգի հետագա բարեփոխումների հայեցակարգային մոտեցումների շրջանակներում նաեւ վեճի առարկա հիմնահարցերի վերաբերյալ նախապատրաստվում են օրենսդրական բարեփոխումներ, հաշվի առնելով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերով ՏՏ Սահմանադրությանը հսկասող ևւ անվա-</p>	2 դեկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 782

			վերջ ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2009թ. մարտի 1-ը:	
		14-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՆՆ դպրական օրենսգրքի 14 հոդվածի 4-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	23 դեկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 786
		91-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ... ՆՆ դպրական օրենսգրքի 91-րդ հոդվածի 4-րդ մասը համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u>	28 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 918
		94-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «ավանդաբու» բառից հետո՝ ամբողջությամբ եւ 3-րդ մաս	1. ... ՆՆ դպրական օրենսգրքի 94-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «ավանդաբու» բառից հետո՝ ամբողջությամբ, եւ 3-րդ մասով .... գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:	4 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 747
		111-րդ հոդվածի 6-րդ մաս, 155-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ կետը եւ 158-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՀՀ դատական օրենսգրքի 111-րդ հոդվածի 6-րդ մասը համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը: 2. ՀՀ դատական օրենսգրքի 155-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ կետը համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ներկայացված <u>սահմանադրաիրավական բովանդակության շրջանակներում</u> , համաձայն որի՝ ՀՀ արդարադատության խորհրդի կարգապահական հանձնաժողովը պարտավոր է անձի դիմումը մերժելու դեպքում ողջամիտ ժամկետում իր պատասխանում հիմնավորել վարույթ չհարուցելու պատճառները: 3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 64-րդ հոդվածի 9.1-րդ կետի եւ 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասի հիմքերով դիմող Գ. Գյոզալյանի գործով վերջնական դա-	18 դեկտեմբերի 2012 թվականի ՍԴՈ - 1063

			տական ակտը նոր հանգամանքների հիմքով օրենքով սահմանված կարգով ենթակա է վերանայման:	
			4. ՀՀ դատական օրենսգրքի 158-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:	
18.	«ՆՆ դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 22.02.2007թ.)	2.1-րդ հոդված	1. «ՆՆ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական եւ վարչական պալատի դիմումի հիման վրա՝ «ՆՆ դատական օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելու մասին» ՆՆ օրենքի 2.1 հոդվածի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	7 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 811
19.	ՆՆ ընդանեկան օրենսգիրք (ընդունվել է 09.11.2004թ.)	53-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՆ ընդանեկան օրենսգրքի 53-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	5 հոկտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 919
		74 եւ 105-րդ հոդվածներ	1. «Քաղաքացի Գոհար Բոփոյանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՆ ընդանեկան օրենսգրքի 74 եւ 105-րդ հոդվածների՝ ՆՆ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	25 դեկտեմբերի 2012 թվականի ՍԴՈ - 1064

20.	ՆՏ ընտրական օրենսգրք (ընդունվել է 05.02.1999թ.)	2-րդ հոդվածի 1-ին կետ եւ 122-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետեր	<p>1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 2 հոդվածի 1-ին կետի դրույթը՝ այն իմաստով, որ պետության կառավարմանը (ՆՏ Նախագահի, ՆՏ Ազգային ժողովի ընտրություններին, համապետական հանրաքվեներին) մասնակցելու իրավունքը վերապահում է միայն ՆՏ փասնութ քարին լրացած քաղաքացիներին, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ ... ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 2 հոդվածի 1-ին կետի, 122 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ կետերի, ... դրույթները չեն համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:</p>	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՍԴՈ - 179
		10-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին պարբերություն	1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 10 հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին պարբերության դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	8 մայիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 803
		14-րդ հոդվածի 3-րդ կետ	1. Ազգային ժողովի կողմից 1999 թվականի փետրվարի 5-ին ընդունված՝ ՆՏ ընտրական օրենսգրքի (Ազգային ժողովի կողմից 2002թ. հուլիսի 3-ին ընդունված՝ «ՆՏ ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի խմբագրությամբ) 14-րդ հոդվածի 3-րդ կետի «այդ թվում՝ դատարանի վճռով» արտահայտությունն այնքանով, որքանով սահմանափակում է խախտված իրավունքի դատական պաշտպանության հնարավորությունը, չի համապատասխանում ՆՏ Սահ-	1 հոկտեմբերի 2002 թվականի ՍԴՈ - 389

			<p>մանադրության 38 հոդվածի 2-րդ մասին, դրանով իսկ ան-համապարասխանություն առաջացնելով նաև ՏՏ Սահմանադրության 1,2,3,4 եւ 27-րդ հոդվածների հետ եւ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն իրավաբանական ուժ չունի:</p>	
		<p>35-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի երկրորդ նախադասու-թյուն, 4-րդ ենթակետ, 36-րդ հոդվածի 1-ին կետ</p>	<p>1. ՏՏ ընտրական օրենսգրքի 35 հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ եւ 4-րդ ենթակետերի եւ 36 հոդվածի 1-ին կետի դրույթները՝ այն մասով, որով նախատեսվում է կենտրոնական եւ ընտրապարաձքային ընտրական հանձնաժողովների կազմում նշանակել դատավորների, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի 1-ին մասին եւ 98 հոդվածի 1-ին մասին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա ՏՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի 1-ին մասին եւ 98 հոդվածի 1-ին մասին հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաև ՏՏ ընտրական օրենսգրքի 35 հոդվածի 2-րդ կետի եւ 38 հոդվածի 3.1. կետի 1-ին եւ 2-րդ ենթակետերի այն դրույթները, որոնցով նախատեսվում է կենտրոնական եւ ընտրապարաձքային ընտրական հանձնաժողովների թափուր փեղերը լրացնել դատավորների թվից:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 11-րդ մասի պահանջներին համապարասխան՝ անվավեր ճանաչված դրույթների կարարումն ապահովված այլ նորմարիվ ակտերը կամ դրանց համապարասխան դրույթները կորցնում են իրենց իրավաբանական ուժը՝ սահմանադրական դատարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից:</p>	<p>7 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 664</p>

		40.1-րդ հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Դիմումը պետք է լինի ստորագրված դիմողի կողմից» դրույթ	1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 40.1 հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Դիմումը պետք է լինի ստորագրված դիմողի կողմից» դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	21 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 722
21.	ՆՏ ընտրական օրենսգիրք (ընդունվել է 26.05.2011թ.)	11-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետ եւ 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետ	1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի եւ 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ օրենսգրքում ամրագրված եւ սույն որոշման մեջ ներկայացված <u>սահմանադրահրավական այն բովանդակությամբ</u> , ինչը, համաձայն «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 64-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9.2-րդ կետի, համառոտ ձևով ենթադրում է, որ այդ դրույթները չեն կարող մեկնաբանվել որպես ընտրական իրավունքի սահմանափակում ու գործնականում արգելափակել ընտրախախտումների բացահայտման առնչությամբ ցանկացած իրավաչափ գործողության կատարման ընթացքում ընտրական գործընթացը սահմանված կարգով վերահսկող իրավասուբյեկտների համար ընտրողների ստորագրած ցուցակների մատչելիությունը՝ որպես ընտրական իրավունքի պաշտպանության, այդ թվում՝ դատական կարգով, անհրաժեշտ երաշխիք:	5 մայիսի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1027
		23-րդ հոդվածի 3-րդ մաս, 24-րդ հոդված, 38-րդ հոդվածի 7-րդ մաս, 79-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ	1. ՆՏ ընտրական օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, 24-րդ հոդվածը, 38-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, 79-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետը եւ 80-րդ հոդվածը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	5 մարտի 2013 թվականի ՄԴՈ - 1076

		կեր, 80-րդ հոդված		
22.	<p>ՏՏ կառավարության «Երեւանի Կենտրոն թաղային համայնքի վարչական սահմանում կառուցապարման ծրագրերի իրականացման միջոցառումների մասին» թիվ 1151-Ն որոշում (ընդունվել է 01.08.2002թ.)</p>		<p>3. ՏՏ կառավարության 1 օգոստոսի 2002թ. թիվ 1151-Ն որոշումը՝ «Երեւանի կենտրոն թաղային համայնքի վարչական սահմանում կառուցապարման ծրագրերի իրականացման միջոցառումների մասին», հիմքում ունենալով ՏՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 եւ ՏՏ հողային օրենսգրքի 104 հոդվածների դրույթները, հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների ենթաօրենսդրական կարգավորման առումով <i>չի համապատասխանում</i> ՏՏ Սահմանադրության 3 , 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43, 83.5. (1-ին եւ 2-րդ կետեր), 85 (2-րդ մաս) հոդվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՏՏ Ազգային ժողովը եւ ՏՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՏՏ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով հսրակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՏՏ Սահմանադրությանը <i>չհամապատասխանող</i> ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	18 ապրիլի 2006 թվականի ՄԴՈ - 630

23.	ՆՆ կառավարության 2004 թվականի փետրվարի 5-ի թիվ 207-Ն որոշում		2. ՆՆ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածին (2-րդ մաս), 85-րդ հոդվածին (2-րդ մաս), 43-րդ հոդվածին (2-րդ մաս) հակասող նախաձեռնել ՆՆ կառավարության 2004 թվականի փետրվարի 5-ի թիվ 207-Ն որոշումը՝ «Նայրենական մեծ պարերազմի մասնակիցների եւ հաշմանդամների, այլ պետությունների փարածքներում մարտական գործողությունների մասնակիցների, զոհված զինծառայողների ընդհանրության արտոնությունների եւ երաշխիքների փոխադարձաբար ճանաչման մասին» 1994 թվականի ապրիլի 15-ին ԱԳՆ շրջանակներում կնքված եւ ՆՆ համար 1996 թվականի փետրվարի 26-ից ուժի մեջ մտած համաձայնագրի 1-ին հավելվածի 2.3 կետում նշված անձանց իրավունքների իրացման կարգ չնախատեսելու եւ այդ իրավունքներն արգելափակելու մասով՝ հաշվի առնելով սույն որոշման պարճառաբանական մասի 6-րդ եւ 7-րդ կետերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումները եւ ի գիտություն ընդունելով ՆՆ կառավարության 2011 թվականի մայիսի 5-ի թիվ 668-Ն որոշումը:	3 հունիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 966
24.	ՆՆ կառավարության 2012 թվականի ապրիլի 26-ի թիվ 554-Ն որոշում		1. Նայասպանի Նանրապետության կառավարության 2012 թվականի ապրիլի 26-ի թիվ 554-Ն որոշումը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ հաշվի առնելով սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումները :	22 փետրվարի 2013 թվականի ՍԴՈ - 1075
25.	ՆՆ հողային օրենսգրք (ընդունվել է 02.05.2001թ.)	76-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՆ հողային օրենսգրքի 76 հոդվածի 2-րդ մասի առաջին պարբերությունը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:	18 մարտի 2008 թվականի ՍԴՈ - 741
		100-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ	1. ... ՆՆ հողային օրենսգրքի 100 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	10 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՍԴՈ - 650

		104, 106 եւ 108-րդ հոդվածներ	<p>2. ՆՏ հողային օրենսգրքի՝</p> <p>ա) 104 հոդվածը՝ հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների կանոնակարգման առումով չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43 հոդվածների պահանջներին,</p> <p>բ) 106 հոդվածը չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 31 (3-րդ մաս), 43 եւ 83.5. (1-ին եւ 2-րդ կետեր) հոդվածների պահանջներին,</p> <p>գ) 108 հոդվածը չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 3, 31 (3-րդ մաս) եւ 43 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՆՏ Ազգային ժողովը եւ ՆՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՆՏ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դադարանի որոշման պահանջներին համապատասխանեցնել եւ օրենքով հստակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:</p>	18 ապրիլի 2006 թվականի ՍԴՈ - 630
26.	ՆՏ մաքսային օրենսգիրք (ընդունվել է 06.07.2000թ.)	203-րդ հոդված	1. ՆՏ մաքսային օրենսգրքի 203-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման	12 հոկտեմբերի 2010 թվականի

			մեջ արտահայտված <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u>	ՄԴՈ - 920
27.	«ՆՆ-ում սպուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 17.05.2000թ.)	1-ին հոդվածի 6-րդ մաս	1. ՆՆ վարչական դատարանի դիմումի հիման վրա գործի վարույթը՝ «ՆՆ-ում սպուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» ՆՆ օրենքի 1-ին հոդվածի 6-րդ մասի, ... իրավակիրառ պրակտիկայում փրված մեկնաբանմամբ, մասով, կարճել:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 836
28.	ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 28.11.2007թ.)	3-րդ հոդվածի առաջին մասի առաջին կետի՝ «խախտվել» բառից հետո «նրա» արտահայտությունը	1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի առաջին մասի առաջին կետի՝ «խախտվել» բառից հետո «նրա» արտահայտությունը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u>	7 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 906
		8-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ գլուխը, այնքանով, որքանով բացառում է վարչաիրավական հարաբերություններից անանցվող քաղաքացիաիրավական վեճի լուծումը մեկ գործի սահմաններում, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին <i>հակասող եւ անվավեր:</i>	3 փետրվարի 2009 թվականի ՄԴՈ - 787
		68-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u> ՝ հաշվի առնելով նաեւ վարչական մարմնի անգործության դեմ դատական պաշտպանության հնարավորությունը: 2. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հետ համակարգային առումով	22 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 942

			փոխկապակցված՝ ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 114-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետն այն մասով, որը վարչական ակտի հետ մեկտեղ չի ներառում վարչական մարմնի գործողությունը եւ անգործությունը, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18 եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:	
	73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետ	1. «Զաղաքացի Արտակ Զեյնալյանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 73-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	30 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 927	
	79-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետ	1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 79-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սահմանադրափրավական այն բովանդակությամբ, համաձայն որի՝ վարչական դատավարությունում հայցադիմումի ընդունելիության հարցի քննության փուլում այն չի կարող ընկալվել ու մեկնաբանվել որպես նյութական իրավունքի խախտման առկայության կամ բացակայության փաստը հաստատելու՝ օրենքով նախատեսված պահանջ կամ հայեցողություն:	17 ապրիլի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1022	
	113-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասեր	1. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 113-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	5 փետրվարի 2013 թվականի ՄԴՈ - 1074	
	115-րդ հոդված եւ 118-րդ հոդվածի 1-ին մաս	4. ՆՆ վարչական դատավարության օրենսգրքի 115-րդ հոդվածի 1-ին մասը եւ 118-րդ հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 1-ին հոդվածի, 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին	25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 780	

		<p>հակասող և անվավեր:</p> <p>5. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, նկատարի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմերի վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հասարակվելիք իրավական անվտանգությունը, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 4-րդ կետով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2009թ. մարտի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձևով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
	118 եւ 118.6-րդ հոդվածներ	<p>1. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 118-րդ հոդվածը՝ սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արքահայրած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՏ վարչական դատավարության օրենսգրքի 118.6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «առկա է» եւ «հանգեցրել է» բառակապակցությունները՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրանց տրված մեկնաբանության շրջանակներում ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածին (1-ին մաս) հակասող և անվավեր:</p> <p>3. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվա-</p>	13 ապրիլի 2010 թվականի ՍԴՈ - 873

			<p>ծի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ վարչական արդարադատության առկա երկաստիճան համակարգի գործունակության եւ արդյունավետության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովումը կամ հիմնախնդրին համակարգային այլ լուծումներ փալը պահանջում են օրենսդրական համարժեք կարգավորումներ, սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ կետով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2010թ. դեկտեմբերի 1-ը:</p>	
		138-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 138-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	11 ապրիլի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1020
		141-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 1-ին մասն այն մասով, որով արգելափակվում է անձի իրավունքը՝ դատարարական իրավունքի նորմի խախտման հիմքով բողոքարկելու նորմարիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերով վարչական դատարանի դատական ակտերը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3-րդ, 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	8 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 936
		151 եւ 152-րդ հոդվածներ	<p>1. ՆՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 151-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. ՆՏ վարչական դատարարության օրենսգրքի 152-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	5 փետրվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 864

29.	ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 17.06.1998թ.)	2-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 159-րդ հոդված	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 159-րդ հոդվածի .... մասով գործի վարույթը կարճել՝ հիմնվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 32 հոդվածի 3-րդ մասի, 60 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի եւ 69 հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի վրա:</p> <p>2. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	4 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 747
		21, 22 եւ 23-րդ հոդվածների՝ ինքնաքացարկ հայտնելու մասին միջնորդություն ներկայացնելու մասով	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 21, 22 եւ 23-րդ հոդվածները՝ ինքնաքացարկ հայտնելու մասին միջնորդություն ներկայացնելու մասով... համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u></p>	28 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 918
		24-րդ գլուխ	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 24 գլխով սահմանված դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	8 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՈ - 700
		26-րդ գլուխ	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ գլուխը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	28 նոյեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 719
		48-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 48 հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	8 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 845
		77-րդ հոդված	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 77 հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրու-</p>	22 ապրիլի 2008 թվականի

			թյանը:	ՄԴՈ - 752
	92-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետ	1. «Բջնի» հանքային ջրերի գործարան» ՓԲԸ-ի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:		29 մարտի 2011 թվականի ՄԴՈ - 946
	108-րդ հոդված	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 108-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:		2 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 922
	160-րդ հոդվածի 1-ին կետ	1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 160 հոդվածի 1-ին կետի 2-րդ պարբերությունը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոխված բովանդակությամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:		16 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 665
	204.28-րդ հոդվածի 1-ին կետ	1. «Մելրեքս» ՍՊԸ-ի եւ քաղաքացիներ Սերինե Ֆլջյանի, Իրինա Օգանեզովայի, Աննա Բաղդասարյանի եւ Ազնեսա Բաղդասարյանի դիմումների հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.28-րդ հոդվածի 1-ին կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել: Արձանագրել, որ, նախ՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի ՄԴՈ-758 որոշման 13-րդ կետում արտահայտված իրավական դիրքորոշման եւ եզրափակիչ մասի 5-րդ կետի հիմքով ՆՏ Սահմանադրությանը հսկաստղ եւ անվավեր է ճանաչվել նաեւ «ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» 2007 թվականի նոյեմբերի 28-ին ընդունված ՆՏ		23 փետրվարի 2010 թվականի ՄԴՈ - 866

			<p>օրենքի (ՆՕ-277-Ն) 72-րդ հոդվածում ընդգրկված 204.28-րդ հոդվածը, որը ՆՇ Ազգային ժողովի կողմից 2008 թվականի դեկտեմբերի 26-ին ընդունված՝ ինչպես ՆՕ-233-Ն, այնպես էլ դրան հաջորդող որևէ այլ օրենքով դեռևս ՆՇ Սահմանադրությանը չի համապատասխանեցվել, երկրորդ՝ ՆՇ սահմանադրական դատարանի՝ 2008 թվականի ապրիլի 15-ի ՍԴՈ-751 որոշմամբ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՇ օրենքի 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասի պահանջների հիմքով սպառված չպետք է համարվի սույն գործի առարկայի շրջանակներում նոր հանգամանքներով իրավասու դատարան դիմելու շահագրգիռ անձանց իրավունքը:</p>	
		204.32-րդ հոդվածի 1-ին կետը	<p>1. ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.32-րդ հոդվածի 1-ին կետը համապատասխանում է ՆՇ Սահմանադրությանը:</p>	28 սեպտեմբերի 2012 թվականի ՍԴՈ - 1049
		204.33-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>4. ՆՇ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.33-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայում դրան փորձված բովանդակության մասով, համաձայն որի՝ ՆՇ սահմանադրական դատարանի կողմից բացահայտված սահմանադրահրավական բովանդակությունից փարբերվող մեկնաբանությամբ օրենքի նորմի կիրառման արդյունքում անձանց խախտված իրավունքները դատական բողոքարկման շրջանակներում, նոր հանգամանքներով գործը վերանայելու միջոցով վերականգնելու հնարավորություն չի ընձեռնում, ճանաչել ՆՇ Սահմանադրության 3, 6, 18, 19, 93-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. Նաշվի առնելով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի</p>	15 հուլիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 984

		<p>4-րդ կետում ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված նորմի՝ որոշման հրապարակման պահին Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ անձանց իրավունքների պաշտպանության հարցի լուծման ու անհրաժեշտ իրավական անվտանգության երաշխավորման առումով, ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.33-րդ հոդվածի 1-ին մասի ուժը կորցնելու վերջնաժամկետ սահմանել 2011 թվականի նոյեմբերի 1-ը:</p>	
	<p>204.38-րդ հոդված</p>	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.38-րդ հոդվածը՝ <u>սահմանադրաիրավական արև բովանդակությամբ.</u> որը բացառում է ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված նորմ կիրառած դատական ակտն օրինական ուժի մեջ թողնելու հնարավորությունը, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Իրավակիրառական պրակտիկայում .... ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 204.38-րդ հոդվածը չեն կարող մեկնաբանվել ու կիրառվել այլ կերպ, որը կհակասի դրանց՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>սահմանադրաիրավական բովանդակությամբ:</u></p>	<p>15 հուլիսի 2011 թվականի ՄԴՈ - 984</p>
	<p>208-րդ հոդվածի 2-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 208-րդ հոդվածի 2-րդ մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ եւ 19-րդ հոդվածներին <i>հակասող եւ անվա-</i></p>	<p>18 հուլիսի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1037</p>

		<p><i>վեր</i>՝ այնքանով, որքանով չի նախատեսում բողոքարկման իրավունքի սահմանափակումից բացառություններ բոլոր այն դեպքերում, երբ առաջին արյանի դափարանը թույլ է տվել արդար դափաքնության իրավունքի բուն էությունը խաթարող դափական սխալ, մասնավորապես, երբ չեն պահպանվել ՆՏ Սահմանադրության 19-րդ հոդվածի 1-ին մասով եւ Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին 1950թ. նոյեմբերի 4-ի կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դափավարական երաշխիքները:</p>	
	208-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դափավարության օրենսգրքի 208-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	6 դեկտեմբերի 2011 թվականի ՄԴՈ - 1004
	218-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետ	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դափավարության օրենսգրքի 218 հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	28 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 668
	221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական դափավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետը՝ «...կամ պարճառաբանված չէ» բառակապակցության մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 18-րդ (1-ին մաս), 19-րդ (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հսկասող եւ անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիմքով ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 18-րդ (1-ին մաս), 19-րդ (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հսկասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ քաղաքացիական դափավարության օրենսգրքի 240-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ «...կամ չպարճառաբանված է» եւ 6-րդ կետը՝ «...պարճառաբանված չէ» բառակապակցությունների մասով:</p>	15 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 896

		221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը եւ 28-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	<p>1. «Ռոբերտ Մեղերդիչ-Ղարաստեմյանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի եւ 28-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p>	23 մարտի 2010 թվականի ՍԴՈ - 870
		223-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը, 231-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-6-րդ կետեր, 2-րդ եւ 4-րդ մասեր	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 60 հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի եւ 233 հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ գործի վարույթը կարճել, քանի որ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ առկա է սահմանադրական դատարանի 2008թ. մայիսի 27-ի ՍԴՈ-754 որոշումը, իսկ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետն իրավական որոշակիություն է ձեռք բերում միայն օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի հետ համակցության մեջ:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 40 հոդվածի 2-րդ մասը, 223 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը, 231 հոդվածի 2-րդ մասը՝ հավաքարմագրված փաստաբանի ինստիտուտին առնչվող մասով, 233 հոդվածի 2-րդ մասը՝ «բացառությամբ սույն օրենսգրքի 234 հոդվածի 1 կետի 1-ին ենթակետի բացակայության հիմնավորմամբ վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու դեպքերի» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765

			<p>5. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ կետերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանդումների վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմերի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանդումների ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձևով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	
		228-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. «ՆՏ մարդու իրավունքների պաշտպանի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 228-րդ հոդվածի երկրորդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:</p>	14 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 914
		230-րդ հոդվածի 1-ին կետ, 231.1., 231.2-րդ	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի դրույթները համապատասխանում</p>	9 ապրիլի 2007 թվականի

		<p>հողվածներ</p> <p>են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 1-ին և 3-րդ կետերի դրույթները (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ) համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 2-րդ կետը (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ).</p> <p>ա) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշում կայացնելու ժամկետ սահմանելու առումով, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը,</p> <p>բ) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշման պարճառաբանման պարտադիր պայման չնախատեսելու, հետեւաբար, նաեւ՝ արդարադատության արդյունավետության, բավարար մարչելիության իրավական երաշխիքներ չսպահովելու առումով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին և 2-րդ մասեր), 18 (1-ին մաս) և 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>4. ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	ՄԴՈ - 690
	230-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետ և 231.2-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետեր	<p>1. «Քաղաքացի Ի. Եղիգարյանի դիմումի հիման վրա՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերության և ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետի, 231.2. հոդվածի 1-ին կետի</p>	11 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 701

		<p>1-3 ենթակետերի՝ ՏՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը՝ ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 230 հոդվածի 1-ին կետի 4.1. ենթակետի, 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 1-3 ենթակետերի մասով՝ կարճել:</p>	
	<p>231.1-րդ հոդվածի 4-րդ մաս (նոր խմբագրությամբ 233-րդ հոդվածի 4-րդ մաս)</p>	<p>1. ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.1. հոդվածի 4-րդ մասը (նոր խմբագրությամբ 233 հոդվածի 4-րդ մասը)՝ առանց ժամկետի սահմանման վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու դեպքում կրկին բողոք ներկայացնելու իրավունքի սահմանափակման առումով ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 4-րդ մասի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 224 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթը՝ նույն անձի կողմից նույն դատական ակտի դեմ մեկից ավելի անգամ վճռաբեկ բողոք բերելու արգելքի մասով ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	<p>27 մայիսի 2008 թվականի ՍԴՈ - 754</p>
	<p>231.2-րդ հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետ</p>	<p>1. «Քաղաքացիներ Ա. Սաֆարյանի եւ Ն. Նակոբյանի դիմումի հիման վրա՝ ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի, ՏՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 300 հոդվածի 2-րդ կետի՝ ՏՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը՝ ՏՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 231.2. հոդվածի 1-ին</p>	<p>15 մայիսի 2007 թվականի ՍԴՈ - 702</p>

		կերի 3-րդ ենթակերի մասով կարճել:		
	233-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ «Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը պետք է լինի պարճառաբանված» դրույթ	1. «Գեղեցիկ քնար» արտադրական կոդպերափվի դիմումի հիման վրա՝ ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 233 հոդվածի 2-րդ մասի՝ «Վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշումը պետք է լինի պարճառաբանված» դրույթի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել՝ դիմողին փրամադրելով սահմանադրական դատարանի 2008թ. հոկտեմբերի 8-ի ՍԴՈ-765 որոշումը:	21 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 817	
	240-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կեր	2. ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքի 240 հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կերը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	22 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 832	
30.	«ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 28.11.2007թ.)	80-րդ հոդվածի 1-ին, 4-րդ և 5-րդ մասեր	<p>1. «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 4-րդ մասի առնչությամբ գործի վարույթը կարճել:</p> <p>2. «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. «ՆՏ քաղաքացիական դատարարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 80 հոդվածի 5-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակությամբ</p>	9 սեպտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 758

			<p>հանդերձ, ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18, 19 եւ 42 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>4. «ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կարարելու մասին» ՆՆ օրենքով նախատեսված՝ ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 3.2 բաժնի 204.20 հոդվածի 2-րդ մասը եւ 204.26 հոդվածը ճանաչել ՆՆ Սահմանադրության 18, 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>5. Վերոհիշյալ նորմերի՝ ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչելու արդյունքում օրենսդրական բացը բացառելու անհրաժեշտությունից ելնելով, նկատի ունենալով սույն որոշման 10-րդ կետում սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումը, ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՆ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասով, ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ «ՆՆ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կարարելու մասին» 28.11.2007թ. ՆՕ-277-Ն ՆՆ օրենքի՝ սույն որոշման 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՆ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավադրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված 72 եւ 76 հոդվածները:</p>	
<p>31.</p>	<p>ՆՆ քաղաքացիական օրենսգիրք (ընդունվել է 05.05.1998թ.)</p>	<p>2-րդ հոդված</p>	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 2-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	<p>25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՍԳՈ - 780</p>
		<p>10-րդ հոդվածի 2-րդ մաս,</p>	<p>1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրությանը:</p>	<p>4 մարտի 2011 թվականի</p>

	302-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>2. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 302-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	ՄԴՈ - 944
	187 եւ 280-րդ հոդվածներ	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին եւ 3-րդ կետերի, 60 հոդվածի 1-ին կետի պահանջների հիման վրա ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 1-ին մասով գործի քննությունը կարճել:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 2-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 187 հոդվածը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	21 նոյեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 667
	198-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 198-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ այդ մասի առաջին նախադասության դրույթների <u>սահմանադրահրավական այն բովանդակությամբ</u>՝ համաձայն որի՝ համապետ սեփականության մասնակիցներից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի կնքել ընդհանուր գույքը փնտրիներու գործարքներ, եթե այլ բան նախատեսված չէ նրանց համաձայնությամբ՝ նկատի ունենալով, որ ներքոհիշյալ դեպքերում առանձին մասնակցի կողմից գույքի փնտրիման գործարք կնքելիս անհրաժեշտ է բոլոր համասեփականատերերի պոզիտիվ համաձայնությունը, ինչը կփաստի գործարք կնքող մասնակցի մոտ անհրաժեշտ լիազորության առկայությունը: Այդ դեպքերն են.</p> <p>ա/ երբ համասեփականատերերի իրավունքները պետական գրանցում են ստացել եւ սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականում հստակ նշված է, որ գույքը</p>	24 փետրվարի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1009

			<p>պարկանում է կոնկրետ սեփականատերերի՝ համասեփականության իրավունքով,</p> <p>բ/ երբ «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պեղական գրանցման մասին» ՆՏ օրենքի 18-րդ հոդվածով նախատեսված կարգով ու դեպքերում գույքի նկատմամբ իրավունքները եւ սահմանափակումները ծագում են օրենքի հիման վրա եւ ունեն իրավաբանական ուժ՝ անկախ պեղական գրանցումից:</p>	
		<p>210-րդ հոդվածի 1-ին մաս եւ 216-րդ հոդվածի 2-րդ մաս</p>	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 210-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 216-րդ հոդվածի 2-րդ մասի սահմանադրականությունը որոշելու մասով գործի վարույթը կարճել:</p>	<p>29 հունիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 901</p>
		<p>218-րդ հոդված</p>	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 218 հոդվածը՝ հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության հարկադիր օտարման իրավահարաբերությունների կանոնակարգման առումով չի համապարասխանում ՆՏ Սահմանադրության 3, 8 (1-ին մաս), 31 (3-րդ մաս), 43 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>4. Առաջնորդվելով ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով եւ հաշվի առնելով, որ ՆՏ Ազգային ժողովը եւ ՆՏ կառավարությունը պարտավոր են հնարավոր սեղմ ժամկետներում քննության առարկա հիմնախնդրին առնչվող բազմաթիվ իրավական ակտեր ՆՏ Սահմանադրության եւ սահմանադրական դատարանի որոշման պահանջներին համապարասխանեցնել եւ օրեն-</p>	<p>18 ապրիլի 2006 թվականի ՄԴՈ - 630</p>

			քով հստակ կանոնակարգել բացառիկ՝ գերակա հանրային շահերով պայմանավորված հասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման իրավական ռեժիմը, սույն որոշման մեջ ՆՆ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ճանաչված իրավական նորմերի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել օրենքի հիման վրա նման իրավական ռեժիմի ուժի մեջ մտնելու պահը, բայց ոչ ուշ, քան 2006թ. հոկտեմբերի 1-ը:	
		280-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 280 հոդվածի 1-ին մասի ..... դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	10 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 650
		300-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 289 հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը: 3. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 300 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	15 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 702
		313-րդ հոդված	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 313 հոդվածում սահմանված դրույթները համապատասխանում են ՆՆ Սահմանադրությանը:	3 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 705
		470-րդ հոդված	1. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 470 հոդվածը համապատասխանում է ՆՆ Սահմանադրության 3 հոդվածին, 8 հոդվածի 1-ին մասին եւ 31 հոդվածի 2-րդ մասին:	26 սեպտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 648
		873-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	2. ՆՆ քաղաքացիական օրենսգրքի 873-րդ հոդվածի 2-րդ մասով գործի վարույթը կարճել:	6 դեկտեմբերի 2011 թվականի

				ՄԴՈ - 1004
	1003.1-րդ հոդվածի 1-ին կետը (2007թվականի ապրիլի 9-ի խմբագրությամբ)	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 1003.1-րդ հոդվածի 1-ին կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ հաշվի առնելով, որ ՆՏ Սահմանադրության 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի եւ 83.5-րդ հոդվածի 2-րդ կետի իմաստով «պարտականություն» հասկացության <u>սահմանադրահրավական բովանդակությունը</u> ենթադրում է Սահմանադրությամբ եւ օրենքներով՝ իրավունքի սուբյեկտի կամքից անկախ, վերջինիս համար սահմանված պարտադիր վարքագծի կանոն, իսկ «պարտավորություն» հասկացության <u>սահմանադրահրավական բովանդակությունը</u> ենթադրում է իրավունքի ուժով կամ իր ազատ կամաարտահայտմամբ եւ սեփական գործողությունների շնորհիվ ստանձնած համապատասխան վարքագիծ:</p> <p>Իրավակիրառական պրակտիկայում փվյալ հասկացությունները չեն կարող մեկնաբանվել ու կիրառվել այլ կերպ, որը կհակասի դրանց՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>սահմանադրահրավական բովանդակությանը:</u></p>	14 հունիսի 2011 թվականի ՄԴՈ - 975	
	1087.1-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 1087.1-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>հրավական դիրքորոշումներից բխող սահմանադրահրավական բովանդակության</u> եւ ՆՏ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների շրջանակներում:</p>	15 նոյեմբերի 2011 թվականի ՄԴՈ - 997	
	1217-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 72-րդ գլուխն այն մասով, որով բացառում է համամայր եւ համահայր քույրերի եւ եղբայրների՝ ժառանգատուի հետ իրենց ազգակցական</p>	18 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 917	

			փոխկապակցվածության աստիճանին համարժեք ժառանգման իրավունքը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 1-ին, 3-րդ հոդվածներին եւ 14.1-րդ հոդվածի երկրորդ մասին հսկաստղ եւ անվավեր:	
		1230-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քաղաքացիական օրենսգրքի 1230-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	21 հունիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 980
32.	«ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 06.11.1995թ.)	1-ին հոդվածի 5-րդ մաս եւ 13.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերություն	<p>1. «ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին հոդվածի 5-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենքի 13.1-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերությունը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա՝ վիճարկվող դրույթի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ «ՆՏ քաղաքացիության մասին» ՆՏ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	15 մարտի 2011 թվականի ՍԴՈ - 945
33.	ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 01.07.1998թ.)	35-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 67-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «...իսկ գործի վարույթը ենթակա է կարճման» դրույթը՝ կարարված հանցագործությանը կասկածյալի կամ մեղադրյալի մասնակցությունն ապացուցված չլինելու առնչությամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի (1-ին մաս) եւ 21-րդ հոդվածի պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:	30 մարտի 2010 թվականի ՍԴՈ - 871

			2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	
	55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը		2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 55 հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 836
	59-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի՝ «նախաքննության ավարտման պահից» դրույթն է 201-րդ հոդվածի 1-ին մաս		1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի՝ «նախաքննության ավարտման պահից» դրույթը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 201-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	24 հունվարի 2012 թվականի ՍԴՈ - 1008
	221-րդ հոդվածի 7-րդ մաս		1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 221-րդ հոդվածի 7-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	9 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 923
	263-րդ հոդվածի 2-րդ մաս		1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ամրագրված՝ «Գործով վարույթը կարճելու կամ քրեական հետապնդումը դադարեցնելու հետ կապված բողոքը մերժելու մասին դատախազի որոշումը դրա պարճենն սրանալու պահից 7 օրվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան» դրույթը՝ նույն օրենսգրքի 290-րդ հոդվածի 3-րդ մասի իրավակարգավորման հետ անհամապատասխանության պայմաններում է սույն գոր-	21 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 930

			<p>ծով դափական պրակտիկայում դրան փրված բովանդակության շրջանակներում ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. Նաշվի առնելով, որ փվյալ խնդրի իրավաչափ լուծումը եւ հակասական իրավակարգավորման հաղթահարումը նաեւ օրենսդրական փոփոխությունների անհրաժեշտություն է ենթադրում, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 1-ին կետում ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված նորմի անմիջական անվավերությունն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով՝ ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման մեջ ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2011թ. հունիսի 30-ը:</p>	
		284-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 284-րդ հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 23-րդ հոդվածի 1-ին եւ 5-րդ մասերին հակասող եւ անվավեր:	23 նոյեմբերի 2010 թվականի ՍԴՈ - 926
		285-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերություն	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 285 հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	12 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 827
		290-րդ հոդվածի 1-ին եւ 5-րդ մասեր	1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հոդվածի 1-ին մասի «...եւ եթե նրանց բողոքները չեն բավարարվել դատախազի կողմից» դրույթը, դափական պրակտիկայում դրան փրված՝ նաեւ «անգործությանը» վերագրվող բովանդակության մասով, որով գործնականում նույն	7 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 844

		<p>հողվածի 2-րդ մասի վրա փարածելով 1-ին մասում նախատեսված պայմանն ու նման մեկնաբանությամբ դիմողների նկատմամբ կիրառելով հողվածի 1-ին մասը՝ սահմանափակվել են մարդու՝ դատարանի մարչելիության եւ արդար դատաքննության սահմանադրական իրավունքները, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 հողվածի 1-ին մասին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հողվածի 5-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	
	290-րդ հողվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 290 հողվածի 3-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	18 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 652
	309.1-րդ հողվածի 1-ին եւ 2-րդ մասեր	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հողվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերի դրույթները սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հողվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրության 19-րդ հողվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հողվածի 5-րդ մասի դրույթները:</p>	2 ապրիլի 2010 թվականի ՄԴՈ - 872
	309.1-րդ հողվածի 3-րդ մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 309.1-րդ հողվածի 3-րդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ գործի վարույթը կարճել:</p>	4 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 934

<p>311-րդ հոդվածի 2-րդ կետը, 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետեր</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետերի վերաբերյալ Գ. Գրարյանի դիմումի մասով գործի վարույթը կարճել:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 311 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 9-րդ մասի հիմքերով ՆՏ Սահմանադրության 19 հոդվածին (1-ին մաս) հակասող եւ անվավեր ճանաչել նաեւ ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 311 հոդվածի 1-ին կետի, ինչպես նաեւ 292 հոդվածի 5-րդ կետի, 297 հոդվածի, 363 հոդվածի 2-րդ մասի, 394 հոդվածի 5-րդ մասի, 398 հոդվածի 6-րդ մասի, 421 հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները եւ 419 հոդվածի 2-րդ կետի լրացուցիչ նախաքննություն նախատեսող դրույթը:</p>	<p>24 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 710</p>
<p>375.1-րդ հոդվածի 1-ին մաս</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375.1-րդ հոդվածի 1-ին մասում ամրագրված՝ «Եթե մեղադրողը մեղադրական եզրակացությունում չի առարկել արագացված կարգ կիրառելու դեմ...», ինչպես նաեւ «Մինչեւ դատաքննությունն սկսելը մեղադրողը դատարանի առաջարկությամբ կարող է իր դիրքորոշումը փոխել, թեպետ արագացված կարգ կիրառելու դեմ առարկել է մեղադրական եզրակացությունում» դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ներկայացված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	<p>28 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 931</p>
<p>379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետ եւ 380-րդ հոդվածի 1-ին եւ</p>	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանն այնքանով, որքանով երաշխավոր-</p>	<p>16 հոկտեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1052</p>

		<p>2-րդ մասեր</p> <p>վում է օրենքով սահմանված կարգով ու ժամկետներում դատական ակտի տրամադրումը բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձին եւ վերջինից անկախ պարճառներով այդ ժամկետի բացթողումն իրավունքի ուժով /ex jure/ ճանաչվում է հարգելի:</p> <p>2. ՏՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 380-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերը ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 18 եւ 19-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձից անկախ պարճառներով բողոքի ներկայացման համար բաց թողնված ժամկետի վերականգնումը թողնվում է դատարանի հայեցողությանը եւ իրավունքի ուժով /ex jure/ չի ճանաչվում հարգելի:</p> <p>3. Սույն գործով վեճի առարկա հոդվածների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ ՏՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 402-րդ հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՏՏ Սահմանադրությանն այնքանով, որքանով հոդվածի 2-րդ մասի «ուղարկվում է» եզրույթը երաշխավորում է այդ ժամկետում դատարանի ամբողջական ակտի տրամադրումը /հասանելիությունը/ օրենքով նախատեսված սուբյեկտներին:</p>	
	<p>394-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետ</p>	<p>1. ՏՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 394-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՏՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>19 հունվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 852</p>

		<p>404-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը եւ 3-րդ կետը (28.11.2007թ. խմբագրութեամբ՝ 404-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը)</p> <p>3. ՏՏ քրեական դատարարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը՝ 28.11.2007թ. խմբագրութեամբ, հավաքարմագրված փաստաբանի միջոցով բողոք բերելու մասով, 426.2 հոդվածը՝ այն մասով, որը վերաբերում է նոր երեւան եկած հանգամանքներով դատարանի ակտերը վերանայելու կապակցութեամբ դիմում ներկայացնելու՝ հավաքարմագրված փաստաբանի իրավունքին, 426.5 հոդվածը՝ այն մասով, որը վերաբերում է նոր երեւան եկած հանգամանքների մասին հայտարարությունները եւ հաղորդումները հավաքարմագրված փաստաբանին ուղարկելուն (1-ին մաս), ինչպէս նաեւ նոր երեւան եկած հանգամանքներով վարույթ հարուցելու եւ ուսումնասիրություններ կատարելու խնդրում հավաքարմագրված փաստաբանի իրավունքի մասով (4-րդ մաս), 426.6 հոդվածը՝ հավաքարմագրված փաստաբանների գործողություններին վերաբերող մասով (2-րդ եւ 3-րդ մասեր), ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հսկաստղ եւ անվավեր:</p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմների վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմների վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՏՏ Սահմանադրութեանը հսկաստղ եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմների ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՏՏ Ազգային ժողովին հնա-</p>	<p>8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765</p>
--	--	---	--

		րավորություն փախով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեռով համապարասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:	
	404-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	1. ՆՇ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 2-րդ մասը համապարասխանում է ՆՇ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</u>	22 դեկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 849
	404-րդ հոդվածի 3-րդ կետը եւ 407-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. ՆՇ քրեական դատավարության օրենսգրքի 404 հոդվածի 3-րդ կետը եւ 407 հոդվածի 3-րդ մասը համապարասխանում են ՆՇ Սահմանադրությանը:	30 հունվարի 2007 թվականի ՄԴՈ - 674
	407-րդ հոդվածի 4-րդ մաս եւ 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ եւ 4-րդ կետեր	1. ՆՇ քրեական դատավարության օրենսգրքի 407 հոդվածի 4-րդ մասի եւ 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ եւ 4-րդ կետերի դրույթները համապարասխանում են ՆՇ Սահմանադրությանը:	20 հուլիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 709
	412-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՇ քրեական դատավարության օրենսգրքի 412-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապարասխանում է ՆՇ Սահմանադրությանն այնքանով, որքանով ՆՇ սահմանադրական դատարանի ՄԴՈ-1052 որոշմամբ ամրագրված <u>հրավական դիրքորոշումներին</u> համահունչ երաշխավորվում է օրենքով սահմանված կարգով ու ժամկետներում դատական ակտի փրամադրումը բողոք ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձին եւ վերջինից անկախ պատճառներով այդ ժամկետի բացթողումն իրավունքի ուժով /ex jure/ ճանաչվում է հարգելի:	18 դեկտեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1062

		<p>414.1-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 414.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետեր</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.1. հոդվածի 2-րդ մասը (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ).</p> <p>ա) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշում կայացնելու ժամկետ սահմանելու առումով, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը,</p> <p>բ) վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու մասին որոշման պարճառաբանման պարտադիր պայման չնախատեսելու, հետեւաբար, նաեւ՝ արդարադատության արդյունավետության, բավարար մարչելիության իրավական երաշխիքներ չապահովելու առումով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին եւ 2-րդ մասեր), 18 (1-ին մաս), 19 (1-ին մաս) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.2. հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները (2006թ. հուլիսի 7-ի խմբագրությամբ) համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>11 ապրիլի 2007 թվականի ՄԴՈ - 691</p>
		<p>414.1-րդ հոդվածի 2.1-րդ մաս</p> <p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 414.1 հոդվածի 2.1-րդ մասը՝ օրենսգրքի 414.2 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված հիմքի բացակայության հիմնավորմամբ վճռաբեկ բողոքը պարճառաբանված որոշմամբ վերադարձնելու պահանջը բացառելու մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	<p>28 հուլիսի 2009 թվականի ՄԴՈ - 818</p>
		<p>419-րդ հոդվածի 6-րդ կետ</p> <p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 419 հոդվածի 6-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>11 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՄԴՈ - 720</p>

426.1-րդ հոդված	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.1 հոդվածը եւ 426.8 հոդվածի 1-ին մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18, 19 հոդվածների պահանջներին հսկաստոյ եւ անվավեր՝ այնքանով, որքանով դրանք վերաբերում են նոր հանգամանքներով դատական ակտի վերանայման իրավասությունը միայն առաջին աստիճանի դատարաններին վերապահելուն եւ առնչվում են միայն վերջիններիս կողմից կայացրած դատական ակտերին:</p>	21 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՄԴՈ - 767
426.1-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի «միայն» արտահայտությունը՝ այնքանով, որքանով բացառում է նոր երեսան եկած կամ նոր հանգամանքների հիմքով այլ վերջնական իրավական ակտերի օրենքով սահմանված կարգով վերանայումը՝ դրանով իսկ վերանայումը անձի՝ մասնավորապես, մինչդեռ վարություն պետական իրավասու մարմինների առջև իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հսկաստոյ եւ անվավեր:</p>	4 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 935
426.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետ եւ 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետ	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p> <p>2. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետն իրավակիրառական պրակտիկայում դրան փոխարինված բովանդակության մասով, համաձայն որի՝ ՆՏ սահմանադրական դատարանի իրավական դիրքորոշումներից փարբերվող մեկնաբանությամբ օրենքի (իրավական այլ նորմի) կիրառման արդ-</p>	25 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 943

		<p>յունքում անձանց խախտված իրավունքները դատական բողոքարկման շրջանակներում, նոր հանգամանքներով գործը վերանայելու միջոցով, վերականգնելու հնարավորություն չի ընձեռում, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 3, 6, 18, 19, 93-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>4. Նաշվի առնելով, որ սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ կետում ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված նորմի՝ որոշման հրապարակման պահին Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի անբարենպաստ հետեւանքներ անձանց իրավունքների պաշտպանության հարցի համալիր լուծման ու անհրաժեշտ իրավական անվտանգության երաշխավորման առումով, ՏՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման մեջ ՏՏ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված դրույթի ուժը կորցնելու վերջնաժամկետ սահմանել 2011 թվականի նոյեմբերի 1-ը:</p>	
	<p>426.7-րդ հոդված, 426.2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս եւ 426.4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետ</p>	<p>1. ՏՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.7 հոդվածի 4-րդ մասի վերջին նախադասությամբ ամրագրված դրույթը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումների մասով ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. ՏՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.2 հոդվածի 2-րդ մասը եւ դրա հետ համակարգային փոխկապակցվածության մեջ գտնվող՝ 426.4 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի</p>	<p>13 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՌ - 833</p>

			<p>պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով սահմանափակվում է նոր հանգամանքների հիմքով այն անձանց իրավունքների վերականգնման հնարավորությունը, ովքեր փվյալ անձի նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ այլ դիմումի (դիմումների) հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն սկսելու օրվա կամ այդ հարցի վերաբերյալ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա դրությամբ ունեցել են այդ իրավունքը «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին (ժամկետներին) համապատասխան իրացնելու պոպեկցիալ հնարավորություն:</p> <p>3. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.4 հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը սույն որոշման մեջ ՀՀ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:</p>	
		<p>426.9-րդ հոդվածի 1-ին մաս</p>	<p>1. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.9-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ սահմանադրահրավական ալն բովանդակությամբ, որը բացառում է ՀՀ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված նորմ կիրառված դատական ակտն օրինական ուժի մեջ թողնելու հնարավորությունը, համապատասխանում է ՀՀ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Իրավակիրառական պրակտիկայում ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 426.9-րդ հոդվածի 1-ին մասը ... չեն կարող մեկնաբանվել ու կիրառվել այլ կերպ, որը</p>	<p>15 հուլիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 984</p>

			կհակասի դրանց՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>Սահմանադրական բովանդակությանը:</u>	
		427-րդ հոդվածի երկրորդ մաս, 429-րդ եւ 430-րդ հոդվածներ	<p>1. ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 427-րդ հոդվածի երկրորդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, 60-րդ հոդվածի 1-ին կետի, 69-րդ հոդվածի 1-ին եւ 7-րդ մասերի պահանջների հիման վրա՝ գործի վարույթը մասամբ՝ ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքի 429-րդ եւ 430-րդ հոդվածների մասով, կարճել:</p>	25 հունվարի 2011 թվականի ՍԴՈ - 933
34.	«ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 13.06.2006թ.)	5-րդ հոդված	1. ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 2006 թվականի հունիսի 13-ին ընդունված՝ «ՆՏ քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՆՏ օրենքի 5 հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	5 փետրվարի 2008 թվականի ՍԴՈ - 733
35.	ՆՏ քրեական օրենսգիրք (ընդունվել է 18.04.2003թ.)	55-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՀՀ քրեական օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ «Այդ գույքը ենթակա է բռնագրավման՝ անկախ դատապարտյալի կամ որեւէ երրորդ անձի սեփականությունը հանդիսանալու կամ նրանց կողմից տիրապետելու հանգամանքից» դրույթն իրավակիրառական պրակտիկայում դրան տրված մեկնաբանությամբ՝ այն մասով, որով բռնագրավումից հետո չի երաշխավորում տուժողի /օրինական տիրապետողի/ գույքային շահերի եւ սեփականության իրավունքի անհրաժեշտ պաշտպանություն, ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի եւ 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին <i>հակասող եւ անվավեր:</i>	12 հուլիսի 2011 թվականի ՍԴՈ - 983

		177-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետը եւ 268-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետը	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 177-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետը եւ 268-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 մայիսի 2010 թվականի ՍԴՈ - 882
		213-րդ հոդված	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 213-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 2-րդ մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը: 2. Տիմբ ընդունելով ՆՏ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 60-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները գործի վարույթը՝ ՆՏ քրեական օրենսգրքի 213-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի մասով, կարճել:	5 ապրիլի 2011 թվականի ՍԴՈ - 947
		301-րդ հոդված	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 301 հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ ՆՏ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:	14 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 766
		343-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. ՆՏ քրեական օրենսգրքի 343-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ այնքանով, որքանով կիրառելի չէ նաեւ դատավարության այլ մասնակիցների նկատմամբ, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի եւ 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:	14 հունվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 851

36.	ՆՏ քրեակարարողական օրենսգիրք (ընդունվել է 24.12.2004թ.)	115-րդ հոդված	<p>2. ՆՏ քրեակարարողական օրենսգրքի 115 հոդվածի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. ՆՏ քրեակարարողական օրենսգրքի 115 հոդվածի 4-րդ մասը՝ անկախ հանձնաժողովի որոշումն օրենքին հակասելու դեպքում դատական կարգով բողոքարկելը սահմանափակելու մասով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 6, 18 (1-ին մաս) եւ 19 (1-ին մաս) հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	5 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՌ - 733
37.	«Նայրենական մեծ պարերագմի վերերանների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 02.12.1998թ.)	1-ին եւ 4-րդ հոդվածներ	1. «Նայրենական մեծ պարերագմի վերերանների մասին» ՆՏ օրենքի 1-ին եւ 4-րդ հոդվածները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	3 հունիսի 2011 թվականի ՄԴՌ - 966
38.	«Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.12.2003թ.)	12-րդ հոդվածի երկրորդ նախադասություն	<p>1. «Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենքի 12 հոդվածի 2-րդ նախադասությունում ամրագրված դրույթը, համաձայն որի՝ հանձնաժողովի սահմանած սակագների մեծությունները դատական կարգով փոփոխման ենթակա չեն, համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Նանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՆՏ օրենքի 12 հոդվածի 2-րդ նախադասությունում ամրագրված դրույթը, համաձայն որի՝ հանձնաժողովի սահմանած սակագների մեծությունները դատական կարգով բողոքարկման ենթակա չեն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 (1-ին մաս) եւ 43 (2-րդ մաս) հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:</p>	16 հունվարի 2007 թվականի ՄԴՌ - 673

39.	<p>«Նասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.11.2006թ.)</p>	<p>3-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 4-րդ հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասեր, 6-րդ, 7-րդ հոդվածներ</p>	<p>1. «Նասարակության եւ պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՆՏ օրենքի (2006 թվականի նոյեմբերի 27-ի խմբագրությամբ) 3 հոդվածի 1-ին մասը, 4 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերը, 6 հոդվածը, 7 հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ ՆՏ սահմանադրական դափարանի 18.04.2006թ. ՍԴՈ-630 եւ սույն որոշումներում արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	<p>14 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 815</p>
40.	<p>«Նարկերի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.04.1997թ.)</p>	<p>15-րդ հոդվածի «գ» կետ</p>	<p>1. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 15 հոդվածի «գ» կետը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>22 սեպտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 832</p>
		<p>22-րդ հոդվածի 2-րդ մաս</p>	<p>3. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 22 հոդվածի 2-րդ մասը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դափարանի կողմից արտահայտված իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>18 հուլիսի 2009 թվականի ՍԴՈ - 816</p>
		<p>26-րդ հոդվածի 5-րդ մաս</p>	<p>2. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 26-րդ հոդվածի 5-րդ մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>25 նոյեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 780</p>
		<p>28-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության վերջին նախադասություն</p>	<p>1. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 28-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության վերջին նախադասությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p>	<p>20 դեկտեմբերի 2011 թվականի ՍԴՈ - 1007</p>
		<p>30.2-րդ</p>	<p>1. «Նարկերի մասին» ՆՏ օրենքի 30.2-րդ հոդվածի 1-ին,</p>	<p>30 հունվարի</p>

		հողվածի 1-ին, 2-րդ եւ 5-րդ մասեր	2-րդ եւ 5-րդ մասերը համապատասխանում են ՏՏ Սահմանադրությանը՝ հաշվի առնելով սույն որոշման մեջ ար- տահայտված հրավական դիրքորոշումները :	2013 թվականի ՄԴՌ - 1073
41.	«Նեռահաղորդակցության մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 17.02.1998թ.)	24-րդ հողված	<p>1. «Նեռահաղորդակցության մասին» ՏՏ օրենքի 24 հող- վածը չի համապատասխանում ՏՏ Սահմանադրության 5 եւ 8 հոդվածների պահանջներին այնքանով, որքանով որ պետական լիցենզավորման ենթակա, պետական կամ բնական մենաշնորհի հանդիսացող գործունեության փե- սակների հստակեցումը, այդ ոլորտներում հակամենաշ- նորհային քաղաքականության իրականացումը եւ պե- տության ու հասարակության անվտանգության եւ օրինա- կան շահերից, այլոց իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանության նպատակներից ելնելով փնտրեսական գործունեության ազատության եւ ազատ փնտրեսական մրցակցության շրջանակների հնարավոր սահմանափա- կումները, որպես համընդհանուր պարտադիր վարքագծի կանոններ նախապես ոչ թե սահմանվել են օրենքով, այլ գործադիր իշխանության կողմից, իսկ օրենսդիրն անցու- մային դրույթների ձեռով օրենքի ուժ է հաղորդել կոնկրետ հասցեագրված պայմանների, որոնցում նաեւ փեղ են գրել ՏՏ Սահմանադրությանը չհամապատասխանող ձեւակեր- պումներ:</p> <p>Միաժամանակ, նկատի ունենալով, որ «Նեռահաղորդակ- ցության մասին» ՏՏ օրենքի 24 հոդվածում հիշատակվող թիվ 60 լիցենզիայում նախատեսված եւ ՏՏ Ազգային ժողո- վի կողմից փաստորեն օրենքի աստիճանի բարձրացված առանձին դրույթներ ՏՏ կառավարության կողմից սպանձնված միջազգային պարտավորությունների բնույթ են սրացել եւ որոնց չկատարումը երկրի համար հղի է ո-</p>	27 հունվարի 1999 թվականի ՄԴՌ - 152

			<p>րոշակի հետեւանքներով, նկատի ունենալով նաեւ, որ «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՆՏ օրենքի 7 հոդվածի հիման վրա «Օտարերկրյա ներդրումները կարգավորող` ՆՏ օրենսդրության փոփոխության դեպքում ներդրման պահից սկսած 5 փարվա ընթացքում, օտարերկրյա ներդրողի ցանկությամբ, կիրառվում է ներդրումների իրականացման պահին գործող օրենսդրությունը», հաշվի առնելով, որ քննության առարկա 24 հոդվածի իրավաբանական ուժը կորցնելը օտարերկրյա ներդրողին փրկում է լիցենզիայի գործողության վրա անմիջական ազդեցություն չի կարող ունենալ, գնահատելով ձեւավորված իրավակիրառական պրակտիկան, սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ ՆՏ Ազգային ժողովը եւ ՆՏ կառավարությունը պարտավոր են իրենց լիազորությունների շրջանակներում այդ ժամանակահատվածում գտնել օրենսդրական եւ իրավակիրառական այնպիսի լուծումներ, որոնք օրենքի մակարդակով կսահմանեն բնական մենաշնորհի հանդիսացող ոլորտների վերաբերյալ պետության քաղաքականությունը, կապահովեն քննության առարկա հոդվածի դրույթների համապատասխանեցումը ՆՏ Սահմանադրության պահանջներին, ինչպես նաեւ ՆՏ կողմից սրանձնված պարտավորությունների` միջազգային իրավունքի նորմերին համապատասխան կատարումը:</p>	
42.	<p>«Նեռուսպարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 09.10.2000թ.)</p>	<p>28-րդ հոդվածի 10-րդ մաս, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետ եւ 4-րդ մաս, 35-րդ հոդվածի</p>	<p>1. «Նեռուսպարեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 28 հոդվածի 10-րդ մասը, համաձայն որի` «Նանրային հեռուստառադիոընկերության կանոնադրությունը հաստատվում է ՆՏ Ազգային ժողովը», այս ձեւակերպմամբ <i>չի հաստատարասխանում</i> ՆՏ Սահմանադրության 62 հոդվածի պահանջներին:</p>	<p>11 հունվարի 2001 թվականի ՍԴՈ - 278</p>

		<p>1-ին մաս, 36-րդ հոդված, 40-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 42-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 59-րդ հոդվածի 3-րդ մաս</p>	<p>2. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին մասի «գ» կէտը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը՝ մշակում եւ Ազգային ժողով է ներկայացնում Նանրային հեռուսփառադիորնկերության կանոնադրությունը», չի համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 75 հոդվածի առաջին մասի պահանջներին:</p> <p>3. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 32 հոդվածի 4-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդն իր գործունեության մասին ամենամյա հաղորդում է ներկայացնում ՆՏ Նախագահին եւ Ազգային ժողով», այնքանով, որքանով չի առաջացնում իրավական հետեւանքներ, չի հակասում ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>4. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 35 հոդվածի 1-ին մասը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը յուրաքանչյուր փարի կազմում է հաջորդ փարվա՝ Նանրային հեռուսփառադիորնկերության ծախսերի նախահաշիվը (բյուջեն)՝ առանձին փողով նշելով Խորհրդին, Նանրային հեռուսփարնկերությանը եւ Նանրային ռադիորնկերությանը հարկացվելիք գումարները, եւ ներկայացնում է ՆՏ կառավարություն, վերջինս էլ դրանք ներկայացնում է ՆՏ Ազգային ժողովի հաստատմանը», համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>5. «Նեռուսփափեսության եւ ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 36 հոդվածը, համաձայն որի՝ «Խորհուրդը Նանրային հեռուսփառադիորնկերության գործունեության փարեկան նպատակային ծրագիրը եւ հաշվետվությունը յուրաքանչյուր փարվա պետական բյուջեի նախագծի հետ միասին ներկայացնում է Ազգային ժողովի հաստատմանը», չի հա-</p>	
--	--	---	--	--

		<p>մասպարասխանում ՆՏ Սահմանադրության 4, 5, 62 և 75 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>6. «Նեռուսրաբեսության և ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 40 հոդվածի 1-ին մասը, համաձայն որի՝ «Յուրաքանչյուր քարի Ազգային հանձնաժողովը ֆինանսական հաշվեքվություն է ներկայացնում ՆՏ Ազգային ժողով: Ազգային ժողովն այդ հաշվեքվության հավաստիությունը ճշտելու նպատակով, Վերահսկիչ պալատի միջոցով, կարող է անցկացնել Ազգային հանձնաժողովի գործունեության աուդիտ», ֆինանսական հաշվեքվությունը ներկայացնելու կարգին վերաբերող դրույթի մասով չի համապարասխանում ՆՏ Սահմանադրության 75 և 89 հոդվածների պահանջներին:</p> <p>7. «Նեռուսրաբեսության և ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 42 հոդվածի 2-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Ազգային հանձնաժողովի կանոնադրությունը հաստատում է ՆՏ Ազգային ժողովը», այս ձեւակերպմամբ չի համապարասխանում ՆՏ Սահմանադրության 62 հոդվածի պահանջներին:</p> <p>8. «Նեռուսրաբեսության և ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի 59 հոդվածի 3-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Ազգային հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի ձեւավորումից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, ՆՏ Ազգային ժողով է ներկայացնում Ազգային հանձնաժողովի կանոնադրությունը, որը հաստատում է Ազգային ժողովը», չի համապարասխանում ՆՏ Սահմանադրության 75 հոդվածի առաջին մասի պահանջներին:</p>	
	53-րդ հոդվածի	<p>1. «Նեռուսրաբեսության և ռադիոյի մասին» ՆՏ օրենքի</p>	13 մայիսի

3-րդ մաս	<p>53 հոդվածի 3-րդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փրված բովանդակությամբ հանդերձ, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 1-ին հոդվածով սահմանված՝ իրավական պետության սկզբունքին, 45 հոդվածի եւ 83.5. հոդվածի 2-րդ կետի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. Առաջնորդվելով ՏՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթներով, հաշվի առնելով, որ, մի կողմից, եթերավճարի գանձումն առնչվում է բյուջեփայլին հարաբերությունների կայունությանը, մյուս կողմից՝ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից հեռուսփառադիորնկերությունների համար եթերավճար վճարելու պարտավորության անմիջական ընդհատումը կարող է անհավասար վիճակ ստեղծել ռադիոհաճախականություն օգտագործող փնտսավարող սուբյեկտների միջեւ՝ խաթարելով սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահին վեճի առարկա դրույթի վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանը հեռուսփառադիորնկերություններից եթերավճարի գանձման օրենսդրական ներկա կարգավորումն անհարիր համարելով իրավական պետության սկզբունքներին՝ միաժամանակ ռադիոհաճախականությունների օգտագործման դիմաց վճարելու պարտականությունն ինքնին իրավաչափ է համարում, «Նեռուսփառադիորնկերության եւ ռադիոյի մասին» ՏՏ օրենքի 53 հոդվածի 3-րդ մասի ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008թ. դեկտեմբերի 1-ը:</p>	2008 թվականի ՍԴՈ - 753
----------	--	---------------------------

43.	<p>«Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՆՆ օրենք (ընդունվել է 21.10.2003թ.)</p>	<p>7-րդ հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասություն</p>	<p>1. «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՆՆ օրենքի 7 հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերության երկրորդ նախադասությամբ ամրագրված դրույթը նման խմբագրությամբ՝ Պաշտպանի՝ դատարաններից փեղեկություններ պահանջելու եւ դատարաններին առաջարկներ ներկայացնելու իրավունքի մասով, պայմանավորված չէ անկախ եւ անկողմնակալ արդարադատություն իրականացնելու անհրաժեշտությամբ, սպեղծում է ներ օրենսդրական հակասություն, հաշվի առնելով նաեւ իրավակիրառական պրակտիկան՝ միջամտություն է դատական իշխանության գործառույթներին եւ չի համապատասխանում ՆՆ Սահմանադրության 39 հոդվածին եւ 97 հոդվածի 1-ին մասի դրույթներին:</p> <p>2. Մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ դատարաններից փեղեկություններ պահանջելու իրավունքը՝ կապված օրենքի 10 հոդվածի 1-ին կետի, 12 հոդվածի 1-ին կետի 5-րդ ենթակետի եւ 17 հոդվածի 1-ին կետի դրույթների կիրառելիության ապահովման հետ, ենթակա է բավարարման, եթե դա միջամտություն չէ դատական վարույթին՝ չի առնչվում կոնկրետ գործով արդարադատության իրականացմանը, չի վերաբերում դատարանի վարույթում գրնվող գործի քննության նյութական եւ դատավարական բնույթի հարցերին:</p> <p>Մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ դատարաններից փեղեկություններ պահանջելու իրավունքը՝ կապված օրենքի 10 հոդվածի 1-ին կետի, 12 հոդվածի 1-ին կետի 5-րդ ենթակետի, 17 հոդվածի 1-ին կետի դրույթների կիրառելիության ապահովման հետ, հակասական իրավակիրառական պրակտիկա չառաջացնելու համար անհրաժեշտ է</p>	<p>6 մայիսի 2005 թվականի ՄԴՈ - 563</p>
-----	--	---	---	--

			հաբակորեն ամրագրել «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՆՏ օրենքում:	
44.	Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվաստելու մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 16.04.2002թ.)	7-րդ հոդված	<p>1. «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվաստելու մասին» ՆՏ օրենքի 7-րդ հոդվածն այն մասով, որով առնչվում է Նայաստանում չիրականացվող փոխպարվաստման հանգամանքներում դիակային դոնորից օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ վերցնելուն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին եւ 14-րդ հոդվածին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 9-րդ մասի հիման վրա՝ վիճարկվող դրույթի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխպարվաստելու մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 4-րդ եւ 9-րդ հոդվածները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի արտահայտած իրավական դիրքորոշումների շրջանակներում:</p>	14 սեպտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 913
45.	«Շահութահարկի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.09.1997թ.)	57-րդ հոդվածի 3-րդ կետը (մինչև 09.01.2009թ. խմբագրությանը)	1. «Շահութահարկի մասին» ՆՏ օրենքի 57-րդ հոդվածի 3-րդ կետը (մինչև 09.01.2009թ. խմբագրությանը) համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	7 հունիսի 2011 թվականի ՄԴՈ - 967

46.	«Պարզեցված հարկի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 05.06.2000թ.)	16-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «ա» կետ	1. «Ն.Ա.Թ.Ա.Կ.» ՍՊԸ-ի եւ քաղաքացի Կարապետ Թառլոյանի դիմումի հիման վրա՝ «Պարզեցված հարկի մասին» ՆՏ օրենքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասի «ա» կետի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	22 հունվարի 2013 թվականի ՍԴՈ - 1065
47.	«Պերական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 17.12.1997թ.)	13-րդ հոդված	1. ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 17.12.1997թ. ընդունված՝ «Պերական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՆՏ օրենքի 13 հոդվածի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 սեպտեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 714
48.	«Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 19.11.2002թ.)	9-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	3. «Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 9-րդ հոդվածի երրորդ մասը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրան փոխված բովանդակության մասով, որով սահմանափակվում է անձի իրավունքը կենսաթոշակը նշանակելուց հետո կարարել վերընտրություն, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 եւ 83.5-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր :	10 փետրվարի 2010 թվականի ՍԴՈ - 865
		47-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասեր	1. «Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 47 հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 18 եւ 37 հոդվածներին հակասող եւ անվավեր : 2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:	29 հունվարի 2008 թվականի ՍԴՈ - 731
		57-րդ հոդված	1. «Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 57 հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմա-	23 հոկտեմբերի 2007 թվականի

			նադրությանը:	ՄԴՈ - 716
		73-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. «Պեպրական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 73 հոդվածի 2-րդ մասը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 42 հոդվածի 3-րդ մասին հակասող և անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել նաև դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:</p>	15 հունվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 723
49.	«Պեպրական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 22.12.2010թ.)	14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերություն, 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետ, 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերություն, 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետեր	<p>1. «Պեպրական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի (22.12.2010թ. ՆՕ-243-Ն) 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ պարբերության մասով գործի վարույթը կարճել:</p> <p>2. «Պեպրական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի (22.12.2010թ. ՆՕ-243-Ն) 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետի մասով գործի վարույթը կարճել:</p> <p>3. «Պեպրական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի (22.12.2010թ. ՆՕ-243-Ն) 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերությունը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում, եւ այն ընդունման պահից վեց ամսվա ընթացքում չէր կարող կիրառվել Նայասրանի Նանրապետությունից ժամանակավոր բացակայած՝ Նայասրանի Նանրապետության այն քաղաքացիների նկատմամբ, ովքեր «Նյուպարոսական ծառայության մասին» ՆՏ օրենքի 24-րդ, «Բնակչության պեպրական ռեզիստի մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածներով, «ՆՏ-ում բնակչության պեպրական ռեզիստի համակարգ ներդնելու մասին» ՆՏ կառավարության 2005թ. թիվ 1231-Ն որոշման 10-րդ կետով սահմանված կարգով օտարերկրյա պետություններում հյուպարոսական հաշվառման են կանգնած</p>	14 դեկտեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1061

			եղել:	
			4. «Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի (22.12.2010թ. ՆՕ-243-Ն) 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	
		35-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին պարբերություն եւ 9-րդ մասի 1-ին պարբերություն, 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետ	1. «Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին պարբերության եւ 9-րդ մասի 1-ին պարբերության, 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ արտահայտված <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u> :	2 հոկտեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1050
50.	«Պերական փուրքի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 27.12.1997թ.)	9-րդ հոդվածի 8-րդ կետի «ա» եւ «բ» ենթակետեր	1. «Պերական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի 9-րդ հոդվածի 8-րդ կետի «ա» եւ «բ» ենթակետերը՝ սույն որոշման մեջ ամրագրված <u>հրավական դիրքորոշումների շրջանակներում</u> , համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 մայիսի 2010 թվականի ՄԴՈ - 890
		22-րդ հոդված	1. «Պերական փուրքի մասին» ՆՏ օրենքի 22-րդ հոդվածի առաջին մասը, այնքանով, որքանով չի սահմանում, այլ սուբյեկտներից բացի, արդարացվածին՝ իրավասու պերական մարմինների եւ պաշտոնավար անձանց ապօրինի գործողությունների (անգործության) հետեւանքով պարճառված վնասի հատուցման հայցերով պերական փուրքի վճարումից ազատելու վերաբերյալ արտոնություն նախապեսող դրույթ՝ արգելափակելով անձի սահմանադրական իրավունքի իրացումը, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասին եւ 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասին <i>հակասող եւ անվավեր</i> :	14 դեկտեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 929

			<p>2. Նաշվի առնելով, որ Կվյալ խնդրի իրավաչափ լուծումը եւ օրենքի բացի հաղթահարումը նաեւ օրենսդրական փոփոխությունների եւ համալիր իրավակարգավորման անհրաժեշտություն է ենթադրում, ինչպես նաեւ նկատի ունենալով, որ «Պերական Կուրքի մասին» ՆՏ օրենքի՝ վեճի առարկա հողվածի անմիջական անվավեր ճանաչումն անխուսափելիորեն կառաջացնի ծանր հետեւանքներ այդ հողվածի առկա՝ սահմանադրականության խնդիրներ չառաջացնող, դրույթների իրացման եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով՝ ՆՏ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի հիմքերով սույն որոշման ուժի մեջ մտնելու ժամկետ սահմանել 2011թ. հունիսի 30-ը:</p>	
51.	<p>«Պերական եւ ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 03.12.1996թ.)</p>	<p>8-րդ հոդվածի 4-րդ մասի «գ» ենթակետը, 12-րդ հոդվածի 6-րդ եւ 7-րդ մասեր</p>	<p>1. «Պերական եւ ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՆՏ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասի «գ» ենթակետը եւ 12-րդ հոդվածի 6-րդ մասը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Պերական եւ ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՆՏ օրենքի 12-րդ հոդվածի 7-րդ մասի՝ «Գերաբեւեռական ցանկերը գաղտնագրվում են եւ հրապարակման ենթակա չեն» դրույթը՝ այնքանով, որքանով չի վերաբերում գաղտնագրման ենթակա կոնկրետ փեղեկության, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 27-րդ եւ 43-րդ հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 64-րդ հոդվածի 9.1-րդ կետի եւ 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասի պահանջներից ելնելով՝ դիմողի նկատմամբ կայացված վերջնական դատական ակտը նոր հանգամանքի ի հայտ</p>	<p>6 մարտի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1010</p>

			<p>գալու հիմքով ենթակա է վերանայման՝ օրենքով սահմանված կարգով, նաև նկարի ունենալով, որ ՏՏ վարչական դատարանը թիվ ՎԴ/1314/05/10 դատական գործով 23.11.2010թ. կայացրած վճռում վերազանցել է իր լիազորությունները՝ հաշվի չառնելով ՏՏ Սահմանադրության 93-րդ հոդվածի պահանջը՝ արձանագրել է, որ «Պեպական եւ ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՏՏ օրենքի 12-րդ հոդվածի վերջին պարբերությունը չի հակասում ՏՏ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածին եւ 83.5 հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ կետերին»:</p>	
52.	<p>«Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենք (ընդունվել է 01.06.2006թ.)</p>	<p>68-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 2-րդ պարբերություն եւ 12-րդ մաս</p>	<p>1. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 68 հոդվածի 10-րդ մասի 2-րդ պարբերության եւ 12-րդ մասի դրույթները համապատասխանում են ՏՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՏՏ օրենքի 69 հոդվածի 12-րդ մասի դրույթները, որոնք համակարգային առումով փոխկապակցված են օրենքի վիճարկվող դրույթների հետ, ճանաչել ՏՏ Սահմանադրության 19 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր այն մասով, որով սահմանափակվում է նոր հանգամանքների հիմքով այն անձանց իրավունքների վերականգնման հնարավորությունը, որոնց վերաբերյալ վերջնական դատական ակտի կայացման եւ փոխյալ անձի նկատմամբ կիրառված օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարցի վերաբերյալ այլ դիմումի (դիմումների) հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն սկսելու օրվա կամ այդ հարցի վերաբերյալ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման օրվա միջեւ ընկած ժամանակահատվածը չի գերազանցում վեց ամիսը:</p>	<p>15 ապրիլի 2008 թվականի ՍԴՈ - 751</p>

		68-րդ հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերություն	2. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը՝ սույն որոշման մեջ սահմանադրական դատարանի կողմից ներկայացրած հրավական դիրքորոշման շրջանակներում:	11 մայիսի 2007 թվականի ՄԴՈ - 701
		69-րդ հոդվածի 12-րդ մաս	3. «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69-րդ հոդվածի 12-րդ մասով գործի վարույթը կարճել:	25 փետրվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 943
53.	«Մնանկության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 25.12.2006թ.)	3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «...նույնիսկ եթե պարտապանն անվճարունակ չէ» բառակապակցության մասով եւ 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կերպ	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝ «...նույնիսկ եթե պարտապանն անվճարունակ չէ» բառակապակցության մասով, ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 31 հոդվածի պահանջներին հակասող եւ անվավեր: 2. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «բ» կերպը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	25 փետրվարի 2008 թվականի ՄԴՈ - 735
		19-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասը համապարասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	12 ապրիլի 2011 թվականի ՄԴՈ - 954
		20-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	1. «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի դրույթները համապարասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	11 հունվարի 2011 թվականի ՄԴՈ - 932
		82-րդ հոդվածի 1-ին մասի «թ»	1. «Քաղաքացի Նենրիկ Պողոսյանի դիմումի հիման վրա՝ «Մնանկության մասին» ՆՏ օրենքի 82-րդ հոդվածի 1-ին	22 նոյեմբերի 2011 թվականի

		կեպ	մասի «թ» կեպի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	ՄԴՈ - 998
54.	«Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 24.09.2003թ.)	11-րդ հոդված	<p>1. «Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՆՏ օրենքի 11 հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները՝ ՆՏ Սահմանադրության 31, 32 (2-րդ մաս) եւ 37 հոդվածներով ամրագրված իրավունքների իրականացման արգելափակման առումով ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3, 6 (1-ին, 2-րդ մասեր), 42, 43 եւ 48 (կեպ 12) հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 11-րդ մասի պահանջներին համապատասխան՝ անվավեր ճանաչված դրույթների կադարումն ապահովված այլ նորմարիվ սկզբերը կամ դրանց համապատասխան դրույթները կորցնում են իրենց իրավաբանական ուժը՝ սահմանադրական դափարանի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից:</p> <p>3. «Սահմանադրական դափարանի մասին» ՆՏ օրենքի 69 հոդվածի 11-րդ մասի եւ 68 հոդվածի 12-րդ մասի համաձայն սույն որոշումը փարածել դրա ուժի մեջ մտնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:</p>	4 հոկտեմբերի 2006 թվականի ՄԴՈ - 649
55.	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգիրք (ընդունվել է 06.12.1985թ.)	165-րդ հոդվածի 1-ին մաս	1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 165-րդ հոդվածի 1-ին մասը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	16 նոյեմբերի 2010 թվականի ՄԴՈ - 924
		169.8-րդ հոդված	1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 169.8-րդ հոդվածը համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	19 սեպտեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1048

		260-րդ հոդվածի 3-րդ մաս եւ 262-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 260-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ «Վարչական իրավախախտում կատարելու համար ձերբակալված անձի խնդրանքով նրա գտնվելու վայրի մասին տեղյակ են պահվում հարազատները, աշխատանքի կամ ուսման վայրի ադմինիստրացիան» դրույթը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>2. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 262-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասի եւ 103-րդ հոդվածի 4-րդ եւ 5-րդ մասերի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>3. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 262-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթների հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ օրենսգրքի 262-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթները ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի եւ 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p>	23 նոյեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1059
		305-րդ հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ մասեր	1. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՆՏ օրենսգրքի 305-րդ հոդվածի 3-րդ եւ 4-րդ մասերի դրույթները համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը:	13 նոյեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1056
56.	«Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 18.02.2004թ.)	2-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	1. ՆՏ վարչական դատարանի դիմումի հիման վրա գործի վարույթը՝ ..., «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենքի 2 հոդվածի 4-րդ մասի՝ իրավակիրառ պրակտիկայում տրված մեկնաբանմամբ, մասով, կարճել:	27 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 836

		36-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասեր	1. «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենքի 36-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	30 հոկտեմբերի 2012 թվականի ՄԴՈ - 1054
		63-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	««ԳԼՈՒԲ» ՍՊԸ-ի դիմումի հիման վրա՝ «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» ՆՏ օրենքի 63 հոդվածի երրորդ մասի՝ ՆՏ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործի վարույթը կարճել:	24 նոյեմբերի 2009 թվականի ՄԴՈ - 839
57.	«Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 30.06.1996թ.)	3-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՆՏ օրենքի 3 հոդվածի 2-րդ մասի..... դրույթները չեն համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՄԴՈ - 179
58.	«Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.05.1996թ.)	17-րդ հոդված	1. «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենքի 17 հոդվածը ամբողջությամբ համապատասխանում է ՆՏ Սահմանադրությանը: ՆՏ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքների ամփոփման հետ կապված դատական վեճերով իրավակիրառական պրակտիկան պետք է համապատասխանի «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների մասին» ՆՏ օրենքի 17 հոդվածում ամրագրված՝ գերագույն դատարանի՝ կոլեգիալ կարգով կայացրած որոշումների վերջնական լինելու մասին դրույթին:	19 մայիսի 1997 թվականի ՄԴՈ - 56

59.	«Տեղական հանրաքվեի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 06.02.2002թ.)	5-րդ հոդվածի 2-րդ կետը	1. «Տեղական հանրաքվեի մասին» ՆՏ օրենքի 5 հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:	18 դեկտեմբերի 2007 թվականի ՍԴՈ - 721
60.	«Փախստականների մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 03.03.1999թ.)	18-րդ հոդվածի 8-րդ մաս	<p>2. «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 18 հոդվածի 8-րդ մասի դրույթները, այնքանով որքանով վերաբերվում են փախստականների իրավունքի սահմանափակմանը՝ մասնակցելու պետության կառավարմանը (ՆՏ Նախագահի, ՆՏ Ազգային ժողովի ընտրություններին, համապետական հանրաքվեներին), համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը:</p> <p>3. Նայաստանում օրինական կարգով մշտական բնակություն հաստատած փախստականների՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությանը մասնակցելու իրավունքը բացառող՝ ... «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 18 հոդվածի 8-րդ մասի դրույթները չեն համապատասխանում ՆՏ Սահմանադրության 2, 4, 8, 27, 105 հոդվածների պահանջներին:</p>	16 հոկտեմբերի 1999 թվականի ՍԴՈ - 179
		25-րդ հոդված	1. ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 1999 թվականի մարտի 3-ին ընդունված՝ «Փախստականների մասին» ՆՏ օրենքի 25 հոդվածը՝ ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից 2004 թվականի մարտի 3-ին ընդունված ՆՕ-49-Ն օրենքի խմբագրությամբ, մինչև 2008 թվականի նոյեմբերի 27-ին ՆՏ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված՝ «Փախստականների եւ ապաստանի մասին» ՆՕ-211-Ն ՆՏ օրենքի 65 հոդվածի երկրորդ մասի ուժով 2009 թվականի հունվարի 24-ից ուժը կորցնելը, համապատասխանել է ՆՏ Սահմանադրությանը:	20 հոկտեմբերի 2009 թվականի ՍԴՈ - 834

61.	«Փաստաբանության մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 14.12.2004թ.)	29.1-րդ հոդված	<p>4. «Փաստաբանության մասին» ՆՏ օրենքի 29.1. հոդվածը ճանաչել ՆՏ Սահմանադրության 14.1., 18 եւ 19 հոդվածների պահանջներին հակասող եւ անվավեր:</p> <p>7. Նկատի ունենալով, որ սահմանադրական դատարանի որոշման ընդունման պահից սույն գործով վեճի առարկա իրավանորմների վերացումը կարող է առաջացնել իրավական բաց՝ խաթարելով այդ նորմների վերացմամբ հաստատվելիք իրավական անվտանգությունը, ՆՏ Սահմանադրության 102 հոդվածի 3-րդ մասի եւ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 15-17-րդ մասերի դրույթների համաձայն սույն որոշման եզրափակիչ մասի 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերով ՆՏ Սահմանադրությանը հակասող եւ անվավեր ճանաչված իրավանորմների ուժը կորցնելու վերջնական ժամկետ սահմանել 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ ՆՏ Ազգային ժողովին հնարավորություն տալով օրենսդրական կարգավորումները համալիր ձեւով համապատասխանեցնելու սույն որոշման պահանջներին:</p>	8 հոկտեմբերի 2008 թվականի ՍԴՈ - 765
62.	«Ֆինանսական համակարգի հաշվարարի մասին» ՆՏ օրենք (ընդունվել է 17.06.2008թ.)	17-րդ հոդված	<p>1. «Ֆինանսական համակարգի հաշվարարի մասին» ՆՏ օրենքի 17-րդ հոդվածի, ինչպես նաեւ այդ հոդվածի հետ համակարգային առումով փոխկապակցված 18-րդ հոդվածի դրույթներով Կազմակերպության՝ դատարան դիմելու իրավունքի սահմանափակումները համապատասխանում են ՆՏ Սահմանադրությանը միայն այն իրավակարգավորման շրջանակներում, երբ Կազմակերպությունը ֆինանսական համակարգի հաշվարարի որոշումները վիճարկելու իրավունքից կամովի հրաժարվելու վերաբերյալ օրենքով սահմանված կարգով համաձայնագիր է կնքել վերջինիս գրասենյակի հետ:</p>	9 հոկտեմբերի 2012 թվականի ՍԴՈ - 1051
